אפשרויות שפה

משחקי שפה חווייתיים ומפתחים

חדוה סיטון קלינאית תקשורת

מתבוננים חושבים ומוצאים קשרים:
פיתוח יכולות דמיון והנמקה.
שרשרת מילים: כל אחד בוחר פריט / מרים כרטיס, והבא אחריו אומר פריט נוסף שדומה לפריט הנבחר, ומנמק למה אפשר להתייחס לתפקיד, צורה, גודל, צבע, תחושה, מיקום, וכו'...
הבא בתור אחריו מוסיף עוד פריט עד שנוצרת שרשרת פריטים...
אתגר: נסו לזכור ולשחזר את השרשרת ואת הסיבות שכל אחד אמר.קיטנה - גבינה,

מתבוננים חושבים ומזהים הבדלים:
פיתוח יכולות השוואה והבחנה.
שלוש - שלוש: כל אחד בוחר פריט / מרימים שתי כרטיסים, וצריך למצוא 3 דברים בהם שתי הפריטים דומים, אפשר להתייחס לתפקיד, צורה, גודל, צבע, תחושה, מיקום, וכו'...
למשל: כיסא - תחנה
בשתיהם יושבים, לשתיהם יש 4 פינות, שתיהם עשויים מברזל,
אתגר: נסו להוסיף עוד פריטים שמתאימים במאפיינים אלה.

מה עושים כששוכחים?
ר-מ-ז-י-ם!
כדי לאחסן היטב מילים נחלק ונמציא רמזים לצלילים:
צלילים מרמזים- בוחרים מילה שקשה לשלוף, מחלקים להברות, חוזרים על כל הברה בנפרד, ומתחילים לחפש רמזים להברה הראשונה, למשל: קי-ט-נה < ק - כתר, ט - תפוח (הרמז לפי צליל ולא לפי אות)
נה - נדנדה,
אתגר: לנסות למצוא מילה שמסתיימת באותו צליל - חרוז. קיטנה - גבינה,

מקשיבים מקשיבים... **ומבינים!**
משחקים שמפתחים עיבוד שמיעתי, הקשבה והבנה של מסר מילולי:
הלכנו לחנות ה___ וקנינו: משלימים מילה אחת שמתאימה לחנות שנבחרה, הבא בתור חוזר עליה ומוסיף מילה נוספת, זה שאחריו חוזר על שתיהם ומוסיף מילה נוספת, וכך יוצרים רשימת קניות ארוכה... מי זוכר?
אתגר: מי זוכר מה כל אחד אמר?

מקשיבים מקשיבים... ומבינים!
מי לא שייך? לאמר 4 מילים, וביניהן יוצא דופן אחד, צריך לחזור על רצף המילים ולציין את המילה יוצאת הדופן.
תפוס ת'מילה: לאמר רצף של מילים, צריך למחוא כף ולתפוס מילה מקבוצה מסוימת, למשל: מקבוצת החיות: בית, כוס, **אריה**, כיסא, עיפרון, **סוס**, שולחן,
אתגר: בואו ננסה לתפוס מילים שלא שיכות לקבוצה מסוימת, למשל, למחוא כף כשאומרים מילה שהיא לא מקבוצת רהיטים, כך נעבוד על הבנת שלילה.

מה עושים כששוכחים?
מ-פ-ר-ק-י-ם!
כשיש מילה ששכחנו, סימן שהיא לא מאוחסנת טוב מספיק, נרצה לבסס את האחסון הפונולוגי שלה:
מלחמת מילים - מסתכלים סביב, בחדר, או נעזרים בכרטיסי חפצים שונים, כל אחד אומר מילה / שולף כרטיס, מחלקים כל מילה להברות, ובודקים המילה של מי ארוכה יותר? מי שהמילה שלו הארוכה ביותר, זוכה בנקודה...
אתגר: לנסות למצוא בתוך המילה הארוכה ביותר מילים נוספות שמסתתרות.

מה עושים כששוכחים?
מ-ס-ב-י-ר-י-ם!
שכחתי - הסברתי: מסתכלים על החדר סביב ואומרים, אם אני שוכח/ת אני יכול/ה להסביר- ובוחרים פריט מסויים אותו "**שכחתי**" ומסבירים...
מה עושים איתו? איך הוא נראה? איפה הוא נמצא? ומשהו מיוחד?
שאר המשתתפים מנסים לנחש....
אתגר: בואו ננסה במהלך היום יום מילים ששכחתי ואני מצליחה להסביר! נחזק ונעודד שימוש באסטרטגיה!

מקשיבים חושבים את הסיפור מבינים:
סכמה לתיאור סיפור

אירוע נוסף / בעיה וניסיון לפיתרון:

סיום - מסקנה רגשות ומחשבות

מקשיבים חושבים את הסיפור מבינים:
תרגול המפתח הבנה של רצף סיפורי, יכולות חשיבה והפשטה מילולית.
לספר סיפור קצר על פי סכמת הסיפור, ולשאול **שאלות ושאלות מסקנה למשל**: שרי יצאה למכולת כדי לקנות לחם, בדרך היא הצטערה שלא לקחה איתה מטריה.
תוכן: מי יצאה? לאן? איפה?
הבנה: למה היא הצטערה? מה קרה? ירד גשם. המסקנה לא נאמרה בפירוש אך ניתנת להבנה מהסיפור
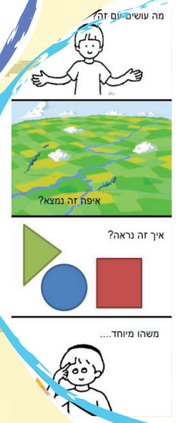
מה עושים כששוכחים?
מ-ס-ב-י-ר-י-ם!
אסטרטגיית פיצוי מודעת לקושי בשליפת מילים:
דבר ראשון חשוב!
מ ו ד ע ו ת - - -
לדבר על כך שלפעמים אנחנו שוכחים מילים, וזה לא נורא...
אפשר להסביר ולתאר ואז מבינים!